

HOE WERKT ICO-LEERPLUS?

Brochure in opdracht van
het Ministerie van OCW

Inhoud

Het systeem voor de opzet,
uitvoering en verantwoording
van de leerplusarrangementen
in voortgezet onderwijs

I & M
IDEEËN EN MEDIA

Inleiding	4
Wat is het Leerplusarrangement ?	5
Wat is ICO-Leerplus?	6
Wat doet ICO-Leerplus voor de leerplusarrangementen?	7
Wie maakt er gebruik van ICO-Leerplus?	9
Ervaringen met het gebruik van ICO-Leerplus	10
5 leerpunten	11
Hulp bij het gebruik van ICO-Leerplus?	11
6 portretten van scholen over Leerplus	12

Inleiding

In de Regeling aanvullende personele bekostiging Leerplusarrangement VO en Nieuwkomers VO staat dat scholen over hun achterstandsbeleid niet alleen rapporteren aan de Inspectie, maar ook aan partijen in hun omgeving. Dat was nieuw in 2006. Dat was de eerste invulling van wat nu horizontale verantwoording is gaan heten.

In de brochure werd ter toelichting nog gezegd: "Waar het om gaat is dat de school partijen uit de omgeving, zoals ouders van leerlingen en samenwerkingsverbanden, informeert over het beleid en de partijen erin betrekt. Zo is de school beter in staat om passend onderwijs te geven samen met haar omgeving. Als er uit de omgeving opmerkingen of suggesties komen, dan verwerkt de school die op een herkenbare manier in haar plannen. Om dat te kunnen doen, formuleren scholen in hun schoolplan hoe zij de aanvullende bekostiging inzetten voor het onderwijskundig beleid, de bewaking en de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs."

De brochure adviseerde verder dat scholen aangeven:

- wat ze willen bereiken met de extra middelen
- met welke activiteiten ze dat willen bereiken
- met welke partijen ze gaan samenwerken
- hoe ze de resultaten willen evalueren en presenteren
- hoe ze willen leren van wat niet goed is gegaan.

Kortom: verstandige aanwijzingen voor het opzetten, uitvoeren en bijstellen van het achterstandenbeleid in de vo-scholen.

De brochure vermeldde dat er een praktisch hulpmiddel is dat in nauw overleg met de scholen is ontwikkeld en juist die twee elementen in zich verenigt: het informeren en betrekken van partners en de planmatige aanpak van de activiteiten. Het ICOLeerplussysteem is aan de betrokken scholen aangeboden. Inmiddels is ook een implementatietraject op een aantal vo-scholen uitgevoerd.

Op basis van een beperkt onderzoek kan nu iets gezegd worden over het gebruik van dat praktische hulpmiddel: ICO-Leerplus. Tegelijk zegt dat verhaal iets – uiteraard lang niet alles – over de manier waarop veel vo-scholen omgaan met de vragen van de overheid die bij de start van de Leerplusarrangement VO zijn gesteld. Deze brochure geeft een momentopname weer, die ongetwijfeld zal veranderen als de scholen meer gewend zijn aan de systematiek en de bedoelingen van de regelingen. Tegelijk maakt deze ook duidelijk dat beleidsveranderingen ondanks goede aanwijzingen en ondanks praktische hulpmiddelen niet vanzelf gaan en altijd een kwestie van tijd, doelen en doorzetten zijn.

In deze brochure wordt aandacht besteed aan de twee doelen van het gebruik van ICO-Leerplus:

- Horizontale verantwoording
- Planmatige aanpak

Verder wordt duidelijk dat het gebruik een derde (neven)doel aanspreekt, namelijk de communicatie/organisatie binnen de school.

Wat is het Leerplusarrangement VO?

"De omstandigheden waarin kinderen en jongeren opgroeien, beïnvloeden hun schoolprestaties. Bepaalde sociale, economische of culturele achtergronden kunnen belemmeringen in de schoolloopbaan opleveren. Om jongeren die daarmee te maken hebben goed onderwijs te bieden, moeten scholen zich extra inspannen." Zo wordt de nieuwe regeling voor achterstandsbestrijding in het voortgezet onderwijs, het Leerplusarrangement VO uiteengezet in de brochure van 2006. De eerste tweejarige periode van de nieuwe verdeling van middelen van achterstandbestrijding, zogenaamde Leerplussmiddelen, begon januari 2007. Uitgangspunt bij de verdeling is het aandeel leerlingen van de school dat woont in armoedeprobleemcumulatie (apc) gebieden. Dat zijn gebieden met een postcode 'met een bovenmatige vertegenwoordiging van lage inkomens, uitkeringsontvangers en niet-westerse allochtonen.' Scholen in het voortgezet onderwijs krijgen aanvullende personele middelen wanneer minstens dertig procent van de leerlingen afkomstig is uit een apc-gebied. In de tweede periode worden de drempels verhoogd voor Havo en VWO. Deze eerste periode gelden de regels voor alle typen onderwijs gelijk.

De regeling Leerplusarrangement VO vervangt de CUMI-VO-regeling (Regeling aanvullende personele bekostiging culturele minderheidsgroepen en anderstalige leerlingen). Nieuw is dat scholen direct de middelen ontvangen, niet via de gemeente, en dat de middelen naar een selectere groep scholen gaat: in de eerste ronde 94 scholen. Uit onderzoek blijkt dat als meer dan 30% van de leerlingen uit apc-gebieden komt, de school te maken heeft met meer voortijdig schoolverlaten, grotere taalachterstanden, meer zittenblijvers en lagere slagingspercentages. Volgens de regeling moet dan "de schoolorganisatie worden aangepast om de reguliere onderwijsstaak te kunnen uitvoeren."

Het Leerplusarrangement VO heeft drie doelen:

- het verminderen van voortijdig schoolverlaten;
- het verbeteren van schoolprestaties;
- het leveren van maatwerk aan leerlingen.

Hoe scholen dat gaan bereiken, kunnen ze zelf bepalen. Ze moeten er wel over communiceren: in het schoolplan, met de gemeente en ook met partijen in de omgeving, zoals ouders van leerlingen en het samenwerkingsverband van vo-scholen. Het is ook de bedoeling dat scholen suggesties uit de omgeving op een herkenbare manier verwerken. Daarvoor is nodig dat de school in het schoolplan aangeeft wat ze gaat bereiken, met welke activiteiten, welke partijen daarbij betrokken worden.

Het ministerie van OCW heeft in samenwerking met Schoolmanagers_VO en een aantal scholen een praktisch hulpmiddel ontwikkeld voor de nieuwe manier van samenwerken en verantwoorden: het 'Informatie- en Communicatiesysteem Onderwijs' (ICO). Met dit geautomatiseerde systeem hebben de Onderwijskansscholen al een aantal jaren goede ervaringen. Het is aangepast om ook scholen te ondersteunen die in aanmerking komen voor het Leerplusarrangement VO en Nieuwkomers VO: ICO-Leerplus. Dit systeem ondersteunt de school bij de opzet, de uitvoering, de voortgang en de resultaten van de gemaakte plannen voor de extra middelen. ICO-Leerplus wordt aan de scholen aangeboden om hun Leerplusmiddelen te verantwoorden, leerplusactiviteiten SMART op te zetten en te volgen en de communicatie met partners en stakeholders te ondersteunen.

ICO-Leerplus is een programma dat speciaal is ontwikkeld voor Leerplusarrangementen. Het programma is ontwikkeld met een lijstje van wensen van schoolleiders om aan de verantwoordingseisen uit de regeling te doen én alle inzet en activiteiten van de school ten goede te doen komen aan de onderwijskwaliteit en de leerlingen.

ICO-Leerplus wordt tot 2011 door het ministerie van OCW ter beschikking gesteld aan scholen met Leerplusmiddelen. Met ICO-Leerplus kunnen scholen:

- Horizontale verantwoording eenvoudig vormgeven
- Interne en externe experts informeren en betrekken
- Helder samenwerken
- Monitoren
- Stand van zaken automatisch in een rapport op laten maken
- Verantwoorden beperken tot de kern: wat is er gebeurd?
- De administratieve last beperken

De meerwaarde die ICO-Leerplus voor de scholen heeft, is bovendien:

- Via ICO-Leerplus voldoen de scholen aan de verticale verantwoordingsplicht; ze worden dan minder bevestigd
- Via ICO-Leerplus kunnen de scholen gemakkelijk horizontale verantwoording opzetten

Via ICO-Leerplus zijn de gegevens over de scholen uit de landelijke monitor beschikbaar; gemakkelijke analyse van de stand van zaken.

ICO-Leerplus is een methode voor projectmanagement: het systeem biedt analysemiddelen, projectfasering, inzicht in de voortgang en projectverantwoording. Het systeem bestaat uit een module op internet waarover de school de toegang beheert. Zo kan de school uitvoerders en partijen betrekken en laten reageren. De plannen worden gemakkelijk teruggekoppeld in een -automatisch gegenereerd- plan van aanpak.

De module kent zes onderdelen, waarin hulpmiddelen, samenwerking en rapportage geleverd worden:

- **Analyse:** waarom doen we het? Gebruik de monitor en vragenlijst.
- **Thema:** welke thema's gaan we aanpakken?
- **Doelen:** welke doelen gaan we bereiken?
Maak de doelen SMART met de SMART-doelengenerator.
- **Activiteiten:** welke activiteiten gaan we wanneer met wie uitvoeren?
Wanneer zijn de projecten afgerond?
- **Verantwoording:** wat is klaar? Wat moet nog gebeuren?
- **Status:** overzichtelijke stand van zaken voor de projectleider en -leden.

ICO-Leerplus is eenvoudig in gebruik. Het programma is via internet bereikbaar. Elke school heeft een eigen afgescheiden account voor de opzet, uitvoering en verantwoording van de Leerplusactiviteiten. Niemand anders heeft hiertoe toegang.

ICO-Leerplus is ontwikkeld door Ideeën & Media VGP die het gebruik ondersteunt met een helpdesk en gebruikerswensen vertaalt naar mogelijkheden van het systeem. Het ministerie van OCW heeft de ontwikkeling betaald en het instrument gratis ter beschikking gesteld aan elke Leerplusschool tot en met het evaluatiejaar 2010. Scholen kunnen met ICO-Leerplus op een eigen wijze het achterstandsbeleid vormgeven, verantwoorden en evalueren.

Wat doet ICO-Leerplus voor de leerplus arrangementen?

In de regeling en de brochure van Leerplusarrangementen VO wordt aangegeven dat de school overleg moet aangaan met gemeente en stakeholders en zinvolle samenwerkingen moet zoeken. Voor de samenwerking verschuift het accent van communicatie van achteraf – bij de verantwoording- naar vooraf met informatie over de analyse en plannen. ICO-leerplus kan hierbij helpen. Het systeem ondersteunt van analyse tot uitvoering en verantwoording. Op elk moment is een up-to-date rapportage beschikbaar, die eenvoudig aan de partner of stakeholder gestuurd kan worden. Zo kunnen partijen uit de omgeving meedenken en meebewegen.

ICO-Leerplus levert voor elke stap, van analyse tot verantwoording, hulp- en communicatiemiddelen. De integrale aanpak van start tot verantwoording is een goede ondersteuning van de uitvoering. Allerlei anders losstaande acties (binnenhalen gegevens, communicatie met partners binnen en buiten het project,

Wie maakt er gebruik van ICO-Leerplus?

leveren van rapportages) zijn gekoppeld en voorzien van automatische routines. Zo wordt tijd en aandacht gespaard voor het echte werk.

Met een druk op de knop kan de school een verantwoording verzenden naar ouders, schoolbestuur, inspectie of allemaal. Om vervolgens via dezelfde weg feedback te krijgen. De school kan besluiten ouders, schoolbestuur of gemeente een (beperkte) toegang te geven tot ICO-Leerplus, waardoor deze zelf mee kan kijken. De Inspectie kan de informatie uit ICO-Leerplus, na toestemming van de school, betrekken bij haar toezicht. Tot slot zal het ministerie van OCW scholen die het systeem voldoende gebruiken, niet hoeven te vragen naar extra informatie voor het evaluatieonderzoek dat na vier jaar plaatsvindt.

Voor de uitvoering en continuïteit van de activiteiten is de inzet en betrokkenheid van het team van groot belang. In de organisatie ervaren veel schoolleiders een knip tussen de planvorming (directie, MT) en de uitvoering (team). Deze knip werkt vertragend en roept vragen op over eigenaarschap en prioritering. Door de werkwijze van ICO-Leerplus worden (onderdelen) met de uitvoerders zelf opgesteld: bijvoorbeeld na de analyse en de keuze van de thema's, worden de SMART doelen samen opgesteld. Hierdoor zijn de afspraken duidelijk én geaccepteerd. Een afdelingsteam kan vervolgens de SMART-doelen uitwerken in een aantal activiteiten. Zo komt het initiatief dicht bij degenen die het moet presteren, waardoor de betrokkenheid, uitvoering én projectcommunicatie soepeler verloopt. In veel gevallen wordt de projectdocumentatie op orde gebracht bij de verantwoording; het onderwijs is daar geen uitzondering in. Dat kost extra denken en zoekwerk, omdat achteruit gewerkt moet worden. De verschillende partijen beschikken over delen van de informatie, die gebundeld moeten worden. Daarbij moet de uitgevoerde actie gepast worden in een verantwoordingsformat. Bij ICO-Leerplus wordt het andersom aangepakt. Elk onderdeel krijgt een aantal notifieregels, die worden ingevoerd op het moment dat ze worden besproken. De conclusie van de bespreking wordt genoteerd. Verantwoorden is slechts een laatste stap, waarvoor alle informatie voorhanden is. En het verantwoordingsformat sluit naadloos aan. Dat is heel bevredigend en geeft meer inzicht in het resultaat van de activiteiten.

Doordat ICO-Leerplus daadwerkelijk de overwegingen van bij de aanvang van de cyclus laat zien, wordt duidelijk welke stappen er gezet zijn, welke overgeslagen werden en in hoeverre het resultaat aansluit bij de verwachtingen van één, twee of zelfs drie jaar geleden. Hierdoor krijgt de organisatie een beter inzicht in het eigen lerend vermogen, de criteria die het zichzelf oplegt en de (on)waarheid van vooronderstellingen. Hiermee zijn de volgende projecten altijd een stap vooruit en worden de geleerde lessen ook interessant voor andere scholen. Bovendien is het voor scholen mogelijk om via het systeem het eigen beleid te vergelijken met dat van andere leerplusscholen en daarvan te leren.

Begin 2009 zijn er 43 scholen die een account op ICO-Leerplus hebben aangevraagd. Dat betekent ongeveer 42% van de scholen met leerplusscholen. Een kwart van deze scholen is vergevorderd in de uitvoeringscyclus, terwijl de overige aan het begin van deze cyclus zijn.

De Regeling Leerarrangement VO werd in de eerste tranche (2007-2008) toegekend aan scholen waarvan meer dan 30% van de leerlingen in een apc-gebied woont. Dat waren vooral VMBO-scholen en scholengemeenschappen en een kleiner aantal Praktijkscholen en Havo-VWO-scholen. De meeste scholen bevonden zich in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. In Noord, Oost en Zuid-Nederland ontving slechts een enkele school leerplusscholen.

De scholen uit de eerste tranche die gebruik hebben gemaakt van ICO-Leerplus zijn ten opzichte van het totaal iets vaker een school buiten de Randstad en iets minder vaak een vmbo-school. Ook voor de overige aspecten wijken de scholen die gebruik maken van ICO-Leerplus niet veel af van de overige scholen.

De Leerplusscholen worden vooral per locatie ingezet en er wordt geen onderscheid gemaakt tussen groepen leerlingen. Slechts één op de vijf scholen heeft (ook) projecten opgezet voor een speciale groep leerlingen. De inzet van de Leerplusscholen lijkt vooral een zaak te zijn van klassenverkleining en mentoring. Dat was een traditionele inzet van de middelen in het kader van achterstandenbeleid. Scholen die de Leerplusscholen deze periode voor het eerst ontvingen, hebben iets vaker plannen ontwikkeld die tot een meer projectmatige inzet leiden.

In de onderbouw ligt de nadruk meestal op taal en rekenen, in de bovenbouw op extra studievaardigheden. Andere scholen zeggen dat veel winst te halen is uit professionalisering van leerkrachten en optimalisering van structuren zoals bij zorg, lesuitval en verzuim. Een derde groep activiteiten gaat over nieuwe projecten. De scholen die gebruik maken van ICO-leerplus hebben over het algemeen dezelfde activiteiten als de andere leerplusscholen. Wel zijn er voorlopers aan te wijzen, die vaker nieuwe projecten opzetten en een planmatige aanpak hebben. VMBO-scholen die met de leerplusscholen geen nieuwe activiteiten opzetten voelen zich het minst aangetrokken tot ICO-Leerplus.

Wie is en wat doet 'de Leerplusschool'?
In januari 2009 is door Ideeën & Media VGP, de makers van ICO-Leerplus, een bescheiden onderzoek uitgevoerd onder de scholen die in de eerste periode (2007/2008/2009) Leerplusscholen hebben ontvangen. Van de 101 scholen die ICO-Leerplus kent als Leerplusscholen hebben in totaal 47 scholen aan het onderzoek meegedaan (47%).

Hoe zijn de ervaringen met ICO-Leerplus?

(HORIZONTALE) VERANTWOORDING

De meeste scholen tonen zich bereidwillig om openheid te geven over hun leerplusactiviteiten. Dit is vaak geen onderdeel van hun leerplusplannen: de horizontale verantwoording heeft op veel plekken nog geen invulling gekregen. Dit voordeel van het gebruik van ICO-Leerplus wordt daarom nog weinig benut. Dat de eenduidige, eenvoudige verslaglegging vanuit ICO-Leerplus hierin een verbetering kan betekenen, wordt wel ingezien. Op sommige plaatsen wordt erover gesproken om tussen scholen binnen een bestuur, stad of samenwerkingsverband ICO-Leerplus rapporten te gebruiken. Omdat rapportage en informatie tussen partners nog geen routineuze activiteit is, betekent dit zelfs in de gemakkelijke, ondersteunde vorm van ICO-Leerplus, een extra inspanning.

PLANMATIG WERKEN

De voorwaarden van planmatig werken zijn ingebed in de systematiek: stap voor stap. Scholen zijn geneigd de eerste stappen, analyse, diagnose, thema's en doelen, over te slaan of slechts in beperkte kring (directeur) uit te voeren. Daardoor gaat de link verloren naar de activiteiten: op veel scholen weten de (uitvoerende) docenten niet van de Regeling Leerplusarrangement VO, de doelstellingen of beschikbare middelen. ICO-Leerplus herstelt dit, desgewenst in kort bestek, waardoor de samenwerking gemakkelijker verloopt.

Het is leuk om met schoolleiders de resultaten uit ICO-leerplus te bespreken. Vanwege het grote afbreukrisico, het móet slagen, heerst er een weerzin tegen afrekenen. Haast alsof verwacht wordt dat de resultaten tegen zullen vallen. Dit lijkt ook de reden dat de evaluaties en resultaatmetingen vaak niet controleerbaar of objectief zijn opgezet en de resultaten min of meer los van de oorspronkelijke doelstellingen geïdentificeerd worden. Als dat wel gebeurt, zijn de evaluaties vaak verrassend.

SCHOOLORGANISATIE

De voortgang van de leerplusactiviteiten is op elke school is heel verschillend: bij ongeveer een kwart van de scholen zijn de activiteiten gestart of is de eerste evaluatie geweest. De leerplusmiddelen zijn groot genoeg voor een behoorlijke inspanning, aanvulling of ingreep in de gewone bedrijfsvoering. De analyse van nut en noodzaak, het organiseren en plannen van de activiteiten duurt één of twee schooljaren. Daarmee wordt ook in belangrijke mate het succes van de activiteiten bepaald.

Iedereen binnen de school moet eigenaar worden. Verbeterprocessen zijn processen van lange adem. Draagvlak, eigenaarschap, communicatie, goede structuur, overzicht: het zijn veelgenoemde succesfactoren. Daarnaast wordt ook veel aandacht gevraagd voor professionalisering: het een gaat niet zonder het ander.

5 leerpunten

1. Planmatig werken duurt even

Planmatig werken is voor veel scholen een ingreep in de bedrijfsvoering. Dat moet ingepast worden en inslijten. Daarna werkt het als bij andere bedrijven met professionals: enthousiasme over inzicht en medewerking.

2. Meer horizontale verantwoording

Er wordt nog weinig gedaan aan horizontale verantwoording. Het idee om partijen via een inlog op ICO-Leerplus zelfstandig de plannen en voortgang te laten inzien, wordt positief ingeschat.

3. Professionalisering

De positieve invloed van planmatig werken op professionalisering van personeel en kwaliteitszorg wordt snel herkend.

4. Beperkte tijd

Een school heeft beperkt tijd voor nieuwe activiteiten. Dat wordt bepaald door het primaire proces.

5. Stapsgewijs proces

De implementatie van ICO-leerplus is een rustig, stapsgewijs proces. De eerste acceptatie van ICO-Leerplus als een systeem dat het waard is om nader te onderzoeken, is weerbarstig. Voordat gebruik van ICO-Leerplus routine is en daardoor minder kwetsbaar, is een aantal jaar verstreken. Er zijn veel aspecten in de schoolorganisatie die aandacht vragen.

Hulp bij het gebruik van ICO-Leerplus?

Het ministerie van OCW heeft ervoor gezorgd dat ICO-Leerplus tot 2011 gratis beschikbaar blijft voor alle Leerplusscholen. Ideeën & Media heeft een gratis helpdesk voor technische en gebruikersvragen: Helpdesk@Leerplus.nl

Daarnaast zijn er contactscholen, die hun ervaringen willen delen en willen helpen bij het gebruik van ICO-Leerplus. De namen en adressen van de contactscholen staan op Leerplus.nl.

Dr Aletta Jacobs College

Het dr. Aletta Jacobs College is een brede scholengemeenschap en de enige school van deze omvang in de gemeente Hoogezand-Sappemeer. 5-8% van de leerlingen van deze school komt uit gezinnen met een niet-Nederlandse achtergrond. Op deze school zijn alle vormen van problematiek die er bij de jeugd te vinden zijn. Het percentage Leerplus-kinderen is hoog en in alle lagen van de school aanwezig. Het leerplusgeld wordt dan ook aan alle leerlingen besteed.

+ Inzet op zwak taalgevoel

De school ziet bij de leerlingen verschillende knelpunten: een onveilige omgeving waarin de leerlingen opgroeien, vroegtijdig schoolverlaten, problemen met taal en rekenen en onzekerheid. Hierop is het schoolbeleid gericht. Met leerplusgeld wordt dit beleid versterkt, om de doelstellingen te kunnen verhogen. Algemeen directeur van de school dhr. Klaverkamp vertelt op welke thema's het leerplusgeld wordt ingezet. Hij heeft in de breedte van de school extra activiteiten opgezet. Het zijn er heel veel: 'We hebben een schoolmaatschappelijk werkster die een veilige omgeving creëert en vroegtijdig problemen signaleert, om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Het zwakke taalgevoel van de leerlingen is het grootste probleem hier, vandaar dat we ook uitgebreid inzetten op taalbeleid. In de bovenbouw van het VWO zijn er studietoelagen geïntroduceerd om met leerlingen vertrouwen in hun kunnen op te bouwen en hen succesvol richting het eindexamen te begeleiden. In het 3e jaar HAVO/VWO vindt er vaak bij de leerlingen een cultuuromslag plaats. Daar wordt een mate van zelfstandigheid van hen geëist, maar ze zijn heel onzeker. Om die onzekerheden tegen te gaan regelt de school af en toe een creatieve aanpak, zoals bijvoorbeeld de trainer van FC Groningen, om de leerlingen in de examenklassen HAVO en VWO een peptalk te geven over motivatie en concentratie, ter voorbereiding op hun Centraal Examen.

+ Bibliotheek

Als dhr. Klaverkamp gevraagd wordt waar hij het meest trots op is, weet hij het meteen: 'Het meest trots ben ik wel op de samenwerking met de Openbare Bibliotheek Hoogezand. Sinds september 2007 is de schoolbibliotheek een officiële locatie van de Openbare Bibliotheek. Dit is fantastisch omdat leerlingen zowel in het kader van taalbeleid, maar ook voor alle andere vakken boeken kunnen lenen en lezen en gebruik kunnen maken van het brede aanbod van de openbare bibliotheek'. Sinds de samenwerking registreert de bibliotheek heel duidelijk meer uitleen in de leeftijdscategorie van de scholieren.

+ Straks meten

Het meetbaar maken van resultaten vindt Klaverkamp te vroeg, omdat er pas één eindexamenlichting geweest is. Pas over 3-4 jaar zijn de resultaten meetbaar. Wel is er door de school bij de inspectie een voldoende gescoord voor alle onderwijssoorten. En het allerbelangrijkste volgens Klaverkamp: 'De leerplusactiviteiten hebben een algeheel stimulerend effect: leerlingen voelen zich zekerder, ze vragen zelf om ontmoetingen als met de trainer van FC Groningen. Ook de studietoelagen zijn een aanwinst. Eén studietoelagen kreeg binnen school een andere functie maar de leerlingen wilden heel graag hun coach terug!'

+ Ook kwaliteitsbeleid

De school is bezig de verantwoording van de leerplusgeldten op te zetten via ICO-Leerplus. 'Dit is wel een moeizaam proces en het loopt nog', geeft dhr. Klaverkamp eerlijk aan. 'De verantwoording doen we nu nog in het jaarverslag, maar we willen graag verder met ICO-Leerplus. Ook om het eigen kwaliteitsbeleid in te verantwoorden, mocht het leerplusgeld ooit helemaal wegvallen'. Per 1 januari 2009 krijgt de school 60% minder leerplusgeld. 'De verhoging van de norm voor HAVO en VWO leerlingen is oneerlijk', zegt Klaverkamp boos. 'Onze doelgroep HAVO/VWO leerlingen zit met dezelfde problemen als de VMBO leerlingen. Veel VWO leerlingen komen niet uit een VWO gezin en missen de steun van thuis. De thuissituatie van VWO leerlingen is vaak dezelfde als die van VMBO leerlingen'. Klaverkamp haalt het schrijnende voorbeeld van een leerling aan die vroeg, toen het over werken en de toekomst ging: 'Wat moet ik nou met informatie over loopbaanoriëntatie? Mijn vader heeft nooit gewerkt, mijn opa heeft nooit gewerkt, dus ik blijf ook werkeloos'.

Arentheem College

Het Arentheem College is een grote school in Arnhem-Noord met ongeveer 2800 leerlingen, afkomstig uit verschillende soorten wijken. Ze hebben 6 locaties, van praktijkonderwijs tot gymnasium. Er is een nieuwbouwproject in ontwikkeling waarbij drie locaties worden samengevoegd. Niet alle locaties krijgen leerplusgeld i.v.m. de postcodegebieden waaruit de leerlingen afkomstig zijn (de HAVO/VWO-afdeling krijgt minder geld). Het geld wordt echter wel centraal verzameld en op alle locaties ingezet, omdat er op iedere locatie leerlingen zijn waarvoor het leerplusgeld bedoeld is.

+ Versterken van taal

De thema's waarop het leerplusgeld wordt ingezet, zijn vanuit de overheid aangedragen, maar er is ook gekeken naar de behoefte van docenten, het management en leerlingen/ouders. Maartje van Helmond, beleidsmedewerker van het Arentheem College vertelt: 'Uit meetresultaten van Cito is gebleken dat er in de onderbouw behoefte is aan ondersteuning op taalgebied. We richten ons daarom op het versterken van de Nederlandse taal (woordenschat, begrijpend lezen). Sommige leerlingen hebben te maken met motivatieproblemen en er is soms geen stimulans van thuis uit. Om ze toch te betrekken bij het leerproces versterken we, voor deze leerlingen en trouwens voor alle leerlingen, het mentoraat en het actieve verzuimbeleid. Ook wordt het geld geïnvesteerd in maatwerklessen taal en rekenen en huiswerklessen'.

+ Overal en iedereen

Bij de vraag waar zij als school het meest over te spreken zijn, weet Maartje het meteen: 'Ons taalbeleid-project loopt heel goed. We zijn hier nu zo'n anderhalf jaar mee bezig'. Op het Arentheem College is er een werkgroep taal, die bestaat uit een voorzitter en de taalcoördinatoren van iedere locatie (docenten Nederlands). Regelmatig zijn er werkgroep-bijeenkomsten om het beleid af te stemmen en uit te zetten. Waar nodig is er ondersteuning van externe adviseurs. Sinds dit schooljaar zijn er ook scholingsbijeenkomsten op iedere locatie onder leiding van de taalcoördinator van de locatie, om alle docenten bewust te maken van het feit dat 'iedere docent een taaldocent is'. Regelmatig is er terugkoppeling van de resultaten en voortgang naar de stuurgroep leerplus, waarin alle locatiedirecteuren en algemene directie van het Arentheem College zitting hebben, inclusief Maartje zelf (als projectcoördinator). Taal speelt een rol in het gehele onderwijs: op alle onderwijsniveaus, in ieder leerjaar, in ieder vak, bij iedere docent, binnen en buiten de lessen. Het versterken van het taalbeleid is voor een deel de bewustwording van de rol die taal speelt in het onderwijs en de mogelijkheden die er zijn om hiermee aan de slag te gaan. 'De ontwikkeling van het taalbeleid', vindt Maartje, 'moet geen zaak zijn van enkel een taalcoördinator of een enthousiaste docent Nederlands. Om echt resultaat te bereiken moet je het met zijn allen doen!'.

+ Leerlingen vragen zelf

Vorig jaar werd er extra Nederlands ingeroosterd in de onderbouw. Op een aantal locaties zag je duidelijk vooruitgang, op een aantal andere locaties was dit nog minder zichtbaar in de metingen. Om leerlingen naast de klassikale aanpak van een extra lesuur op het rooster, ook meer ondersteuning op maat te bieden, krijgen de zwakst scorende leerlingen maatwerklessen taal in kleine groepjes. Op dit moment zijn er extra maatwerklessen Nederlands ingezet in de onderbouw, maar dit is nog niet gemeten. Aan het einde van dit schooljaar volgt de meting. 'Wat wel erg goed is' vertelt Maartje enthousiast, 'is dat we merken dat leerlingen uit de bovenbouw (4/5 VWO) naar hun mentor toekomen en vragen of zij ook extra taallessen kunnen krijgen'. Maartje: 'Ons budget voor leerplusactiviteiten is voor de komende tijd met meer dan 50% verminderd, maar we blijven sowieso het geld vrijmaken voor taal- en verzuimbeleid en het mentoraat, nu ook voor de bovenbouw. De taalcoördinatoren zullen niet meer geheel vanuit het leerplusbudget betaald worden, maar zullen deels voor rekening van de locatie komen'.

+ Heel bruikbaar

Vanaf de start van ICO-Leerplus verantwoordt het Arentheem College haar gelden via dit systeem. Maartje: 'Het is prettig om stapsgewijs de eigen doelen van de school op een rijtje te zetten, deze aan activiteiten te koppelen en zo inzicht te krijgen. Het is heel bruikbaar'. Zij gebruiken ICO-Leerplus vooral als verantwoordingsmechanisme naar de overheid en nog niet breed in de organisatie. 'Ik zou ICO-Leerplus zeker aanraden aan andere scholen. Maar het heeft wel meer waarde als je het instrument breder gebruikt en niet alleen als verantwoordingsmechanisme'.

Citycollege St. Franciscus

Het Citycollege St. Franciscus, een katholieke scholengemeenschap in Rotterdam voor HAVO, Atheneum en Gymnasium, is een multiculturele school waarin rekening wordt gehouden met de sociale omstandigheden van de leerlingen. Volgens rector Willem Vonk hebben veel leerlingen van het Citycollege St. Franciscus gebrek thuis aan ondersteuning voor het leren en hebben ze minder sociaal gewenst gedrag geleerd. Het zijn slimme leerlingen die in de opvoeding en het voortraject stukken gemist hebben.

+ Brede aanpak

Het aantal leerplus-kinderen op deze school bedraagt bijna 95%. De Leerplusmiddelen die de school ontvangt, worden op verschillende thema's ingezet. Door het verhogen van de lesuren, van 32 naar 39 uur per week, hebben alle leerlingen vier uur 'gedwongen' extra huiswerkklas bij hun mentor. Hierdoor vermindert het voortijdig schoolverlaten. Tijdens huiswerkklassen leren de leerlingen zo optimaal mogelijk te leren, waardoor hun schoolprestaties verbeteren. Op dit moment zijn er op school ook in de avonduren extra huiswerkklassen en er is steunles/bijles voor de eindexamenkandidaten. De taal- en rekenachterstand waarmee het overgrote deel van de leerlingen op deze school komt, wordt ingehaald door een extra steunuur rekenen en taal voor alle leerlingen in te roosteren. Hoe eerder dit wordt aangepakt, hoe beter de leerlingen de nieuwe stof op school kunnen opnemen.

+ Theater

Er wordt veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van de sociale competenties van de leerlingen met behulp van Theater als Middel (TAM). Tijdens acteerlessen bespreekt een acteur met de klas verschillende maatschappelijke zaken. Bijvoorbeeld: 'hoe gedraag je je in de tram?' en 'hoe stel je je op als je een homoseksuele zoon of dochter hebt?'. Op het moment dat een mentor een vraagstuk signaleert in een klas, kunnen leerlingen tijdens de acteerlessen zo'n situatie naspelen. Zo worden lastige onderwerpen aangekaart, wordt de sfeer in de klas opener en er wordt verwacht dat na verloop van tijd meetbaar is dat ook de individuele schoolprestaties hierdoor aanzienlijk verbeteren.

+ Kansklas

Dit jaar is er op school een nieuw project: de Kansklas. Dit is een opvangvoorziening buiten school waar leerlingen die zich niet weten te gedragen, zes weken verblijven. Dit is goed voor de leerling zelf maar ook voor de klas, die beter functioneert zonder de klasgenoot. Al deze leerplusactiviteiten hebben invloed op de schoolprestaties van leerlingen. De school krijgt vaak te horen dat de leerlingen, zich boven verwachting, goed gedragen tijdens excursies of reisjes. De aanwezigheid van leerlingen op school is verbeterd en er wordt minder gespijeld. Dit jaar hoopt de school ook op betere eindexamenresultaten. De leerlingen met een diploma gaan vaak studeren, maar het is lastig aan te geven of zij een studie ook afmaken, omdat de school ze op een gegeven moment uit het oog verliest.

+ Trots

Het Citycollege St. Franciscus is het meest trots op het feit dat ze al twee jaar nieuwe wegen inslaan om hun leerlingen zoveel mogelijk te helpen een plek in de maatschappij te veroveren. Daarnaast helpt de school de leerlingen natuurlijk om uiteindelijk een diploma te behalen.

Willem Vonk over de verantwoording van de leerplusgeld: 'Dit doe ik via ICO-Leerplus, waar ik zeer enthousiast over ben!'. Met dit systeem kan hij naar het schoolbestuur een brede verantwoording opzetten. Niet alleen de verantwoording van leerplusgeld, maar ook de verantwoording van de Brede School, het schoolplan en het jaaroverzicht kan op deze manier gedaan worden.

LJC² (Lourens Janszoon Coster College)

Het Lourens Janszoon Coster College is de enige brede school voor VMBO in Haarlem. Het is voor Haarlemse begrippen een multiculturele school. In september 2010 is de nieuwbouw voor alle leerlingen gereed. Ongeveer de helft van de bijna 1200 leerlingen heeft een LWOO-indicatie. De school ontvangt ook voor ongeveer de helft van de leerlingen leerplusgeld. Deze middelen worden voor alle leerlingen ingezet.

+ Opvangtraject

De voornaamste problemen op het LJC² zijn de leerachterstanden in taal en rekenen bij leerlingen en hun sociaal-emotionele problemen. Het probleem van vroegtijdig schoolverlaten speelt ook op deze school. Samen met andere scholen in Haarlem (het Nova College en Dunamare Onderwijsgroep) is er een traject gecreëerd voor leerlingen die zichtbaar niet binnen school mee kunnen komen. Buitenschools worden ze opgevangen en zoekt de school een stageplek voor ze, afhankelijk van de belangstelling van de leerling (in de bouw, een winkel, een kinderdagverblijf), zodat ze niet op straat komen te staan. De leerlingen worden tijdens hun stage begeleid door een contactpersoon van het stagebedrijf en een docent van het traject. Het uiteindelijke doel is dat alle leerlingen onderwijs blijven volgen. Het streven is de leerlingen vanuit het traject door te laten stromen naar een vervolgopleiding. Afgelopen jaar is dit met bijna de helft van de leerlingen gelukt. De overige leerlingen bleven binnen het traject, er is niemand uitgevallen. Dit project bestond al voordat de leerplusregeling van start ging. Ditzelfde geldt voor maatwerk voor leerlingen, omdat de school al een sterke zorgstructuur had.

+ Leesproject

'Er zijn twee succesvolle projecten die ik wil noemen', vertelt directeur Rolf van den Berg. 'Het eerste project, waar ik heel trots op ben, is het Leesproject'. Dit project loopt nu een half jaar en de verwachtingen zijn hoog. Er wordt verwacht dat het taalniveau stijgt en dat dit ook bij de andere vakken merkbaar is. Van den Berg: 'het MBO klaagt vaak over het lage taalniveau van leerlingen. Door middel van het Leesproject wil de school ook op taalgebied de leerlingen klaarstomen voor het vervolgonderwijs'. De Universiteit Groningen begeleidt het project. Hij vervolgt: 'Ik hoor goede geluiden via docenten, maar omdat we net begonnen zijn, zijn de resultaten nog niet zichtbaar. Ik verwacht aan het einde van het schooljaar de eerste resultaten te meten'. Lezen krijgt op deze school veel aandacht. Er is in het rooster een extra uur Nederlands ingepland. In de lessen Nederlands wordt er door de leerlingen, zowel klassikaal als individueel, tien minuten gelezen.

+ Opstroom

Als tweede succesproject noemt Van den Berg het opstromen naar de theoretische leerweg. Veel kinderen komen op VMBO-basis- of VMBO-kader-niveau binnen. Door de dakpanklassen en het voortdurend evalueren van de resultaten van de leerlingen, weten elk jaar 50 leerlingen naar het VMBO-t op te stromen. Ook het brede aanbod van vakken in de onderbouw maakt het voor leerlingen mogelijk soepel op te stromen. Daarbij kan instappen op een hoger niveau vaak op meerdere momenten in het jaar. Een duidelijk voorbeeld van maximaliseren van de schoolprestaties en goede leerlingbegeleiding.

+ Globale verantwoording

Op de vraag hoe de school de verantwoording van het leerplusgeld uitvoert, kan dhr. van den Berg het volgende vertellen: 'Onze leerplusgeld worden dus besteed aan verschillende projecten en ook aan het verkleinen van de gemiddelde groepsomvang. Dit moet zorgvuldig gebeuren, omdat enerzijds recht gedaan moet worden aan de leerling-populatie, met een behoorlijk aantal LWOO-leerlingen die speciale zorg nodig hebben, en anderzijds de krappe budgetten, waardoor snel tekorten kunnen optreden'. Omdat door het ministerie geen specifieke verantwoording van de besteding gevraagd wordt, wordt niet exact bijgehouden, bijvoorbeeld door een kostendrager, hoe de besteding van de gelden verloopt. Door de gevarieerde inzet van de gelden denkt de school dat dit leidt tot het doel waarvoor de gelden verstrekt worden: het verbeteren van de leeromgeving en het voorkomen c.q. verkleinen van leerachterstanden. De school zal de komende jaren leerplusgeld behouden. Het LJC² blijft het geld investeren in het Leesproject en aan het laten opstromen van leerlingen. 'Ook', vervolgt van den Berg, 'gaan we kijken of we op gebied van Wiskunde een soortgelijk project kunnen opzetten'

Reitdiep College

Het Reitdiep College in Groningen is een school met relatief veel leerlingen met verschillende achtergronden en culturen, zo'n 15-20%. Er zijn drie vestigingen: één voor speciaal onderwijs, een Middenschool en een vestiging voor VMBO, HAVO en VWO. Alle drie de locaties krijgen leerplusgeld, dat op maat besteed wordt aan de leerlingen die het nodig hebben. Via leerlingvolgsystemen, taaltoetsen van Diataal, de Cito entreetoets, maar ook naar aanleiding van het bespreken van resultaten van leerlingen binnen het team wordt er door de school bepaald welke leerlingen extra aandacht krijgen.

+ Maximaliseren

Volgens Els Zaalberg, conrector onderwijs, kampt de school gelukkig niet met vroegtijdig schoolverlaten. Dit komt door de intensieve loopbaanoriëntatie en –begeleiding, met veel oog voor wat de leerling kan, wil, graag doet en zich extra voor wil inspannen. Als een leerling niet op de goede plek zit, start de school met overleg en kan een tijdige overstap volgen. Dit werkt door tot in het MBO. De school zet haar leerplusgelden op andere thema's in. Els Zaalberg: 'We maximaliseren de schoolprestaties door extra aandacht te besteden aan taal, rekenen (dat zijn we nu aan het opzetten), de uitbreiding van het mentoraat voor klas 1 tot en met 6, én door leerlingen meer maatwerk te bieden in de vorm van taallessen die over dát specifieke onderwerp gaan, waar de desbetreffende leerling moeite mee heeft'. Er zijn ook 'goed-burgerschap' projecten op school. De school vindt het belangrijk hun leerlingen te leren dat wat ze doen, ook echt uitmaakt en invloed heeft. Leerlingen krijgen verantwoordelijkheid. Dat hebben ze soms van thuis uit niet meegekregen en dat maakt ze onzeker. Er worden leerling-panels op school gehouden. Met de opmerkingen van leerlingen wordt ook echt wat gedaan. Zo groeit hun zelfvertrouwen.

+ Taalatelier

Veel leerlingen op het Reitdiep College hebben een geringe woordenschat. Ook is lezen soms moeilijk voor hen die geen goede algemene ontwikkeling hebben. Om taalachterstanden weg te werken, is op één vestiging het Taalatelier gestart. Dit succesvolle project is bij de invoering van leerplus, zo'n anderhalf jaar geleden gestart. Els Zaalberg vertelt enthousiast: 'Voor leerlingen uit alle klassen is er een Taalatelier op vrijdagmiddag. In zes weken tijd wordt er in kleine groepjes aandacht besteed aan een specifiek taalaspect zoals spelling, grammatica, begrijpend lezen. Dit gaat onder leiding van docenten Nederlands, docenten vreemde talen maar ook verschillende andere docenten'. Er wordt aan het begin besproken met de leerling wat hij of zij moeilijk vindt en er wordt getoetst wat het beginniveau is. Na zes weken evalueren ze wat de leerling geleerd heeft. 'Omdat het zo'n kort project is, is er snel resultaat en dat is motiverend voor de leerlingen', vertelt Els Zaalberg verder. Op de vraag of ze ook merken dat het Taalatelier werkt, antwoordt ze: 'We evalueren elke module en kijken naar de cijfers van de begin- en eindtoets. We zijn hier heel tevreden over. Ook checken we of deze resultaten terug te vinden zijn in de cijfers bij andere vakken. Dit is het geval!'. De mentor speelt bij het Taalatelier een centrale rol, omdat hij constateert of een leerling extra taalhelp nodig heeft. De mentor onderhoudt ook het contact met de ouders. De school vindt het belangrijk de ouders te betrekken en te vragen naar hun mening over het Taalatelier. Vakleerkrachten melden ook leerlingen aan en soms vragen leerlingen zelf om die extra hulp om hun cijfers en schoolprestatie te verbeteren.

+ Trots

'Wat heel belangrijk is', gaat Els Zaalberg verder, 'is dat het Taalatelier geen strafklas is op de vrijdagmiddag, maar juist iets positiefs'. De school presenteert trots het taalbeleid op ouderavonden, docenten werken mee en op school 'is elke docent een taaldocent'. Op het Reitdiep College is taalbeleid niet alleen voor de zwakkere leerlingen, maar ook voor de leerlingen die sterk zijn in taal en meer uitgedaagd willen worden. Het stimuleren van lezen staat daarom hoog in het vaandel. Ze zegt: 'Over vijf jaar pas zullen we ons taalbeleid helemaal voor elkaar hebben. We geven het de tijd, zodat het kans heeft om te wortelen, maar dan staat het straks ook écht!'. Wel wil ze nog even kwijt dat men op een andere vestiging begonnen is met een uitgebreid schrijfprogramma TIO, dat veel feedforward geeft. Leerlingen schrijven 30 teksten per jaar. De eerste ervaringen zijn heel positief.

De school behoudt de komende periode leerplusgeld. Zij willen daarom de Taalateliers gaan uitbreiden met Reken-, Sport-, ICT- en Beeldende Kunst-ateliers. De focus blijft voor alsnog op de Taalateliers, aangezien taal de basis is om ook aan de andere ateliers succesvol deel te kunnen nemen. Over de verantwoording van het leerplusgeld kan mevrouw Zaalberg nog niet zoveel zeggen: 'Nu doet een collega de verantwoording van leerplusgeld, maar ik wil proberen dit op te gaan zetten via ICO-Leerplus. Het lijkt me heel goed als alle VO-scholen de verantwoording op eenzelfde manier doen!'.

Het Streek

Op Het Streek, school voor Praktijkonderwijs, zitten 140 leerlingen. Het is een gemêleerd gezelschap, met vijftig procent jongens en vijftig procent meisjes en eenderde is allochtoon. Het aantal leerpluskinderen is hier 100%. Leerlingen leren door te ervaren. Het onderwijs volgt de leerlingen en er zijn individuele trajecten voor iedereen. Het doel: klaarstomen richting een beroep of richting verder leren op MBO-niveau. Teamleider dhr. Anne de Wit: 'we kijken met de leerling naar wat hun droom is en waar de gaten zitten om deze droom te kunnen verwezenlijken. Die gaten vullen we samen. Uiteindelijk moeten onze leerlingen zo goed mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij'.

+ Remedial teaching

De school zet in op maximaliseren van schoolprestaties, door de leerlingen met remedial teaching betere leerstrategieën aan te leren. Hiervoor is een docent aangesteld. Zij heeft hiervoor twee jaar scholing gevolgd. Remedial teaching loopt nu voor het eerste jaar, waardoor de officiële resultaten nog moeilijk zichtbaar zijn. Het slaat vooral goed aan bij de leerlingen van wie de school weet dat ze bepaalde capaciteiten in huis hebben die maar niet tot ontwikkeling komen. Zij vinden in deze lessen een nieuwe manier om zich te ontwikkelen en hebben daar baat bij. Ook wordt er meer aandacht besteed aan maatwerk voor leerlingen in de vorm van het opzetten van een individueel leerplan.

+ Koppeling praktijk en theorie

'Bijzonder op onze school is dat wij de vakgebieden losgelaten hebben en praktijk- en theorie-uren aan elkaar gekoppeld hebben', vertelt De Wit trots. 'Dit wordt in dagdelen aangeboden. Elk vak vindt zes weken achter elkaar plaats'. Een goed voorbeeld hiervan is het vak koken: er wordt tijdens het daadwerkelijke koken een brug geslagen naar de wiskunde, omdat je tenslotte moet weten hoeveel 100 gram is! Ook is de link naar taal snel gemaakt: moeilijke kooktermen worden hier in de praktijk geleerd. Het begripsniveau van de leerling verbetert en kennis blijft beter hangen. Dit project is ook het meest zichtbaar voor de leerlingen. Naast het op deze manier leren van taal en rekenen, besteedt de school trouwens ook gewoon aandacht aan het trainen van de basisvaardigheden taal en rekenen.

+ Motivatie

Er is veel resultaat bij de gecombineerde praktijk-theorie lessen. Vorig jaar startte Het Streek met de pilot in leerjaar 2. De verwachting was dat de motivatie bij leerlingen zou groeien, omdat zij konden ervaren dat je bij het dingen doen (de praktijk) ook dingen moet leren (de theorie). Nu loopt het zo goed (ook bij andere vakken is resultaat te zien!) dat de school het volgend jaar niet alleen in leerjaar 2, maar in de hele onderbouw inzet. In de bovenbouw wordt er ook zoiets gedaan, weliswaar niet met leerplusgeld, maar met ESF-geld. De Wit: 'Je ziet ook echt dat de motivatie bij de leerlingen omhoog gaat. Het is aantrekkelijk voor ze, ze krijgen meer ruimte om te ontwikkelen waar ze goed in zijn. En het beste resultaat is eigenlijk dat leerlingen steeds beter in staat zijn om zélf feedback te geven en duidelijk te maken wat ze moeilijk vinden en wat ze al best goed afgaat. Daar ben ik trots op'.

+ Genoeg te doen

De verantwoording van leerplusgelden is opgezet en ingevoerd via ICO-Leerplus, maar het volgen en evalueren is nog niet structureel. Anne de Wit vertelt: 'De leerplusactiviteiten worden nu nog in teamvergaderingen geëvalueerd. De school is op dit moment bezig met de ontwikkeling van het kwaliteitsbeleid en ik wil in de toekomst de leerplusgelden meenemen in de totale verantwoording van de school'.

'Als we het geld behouden', lacht De Wit, 'weet ik al heel goed wat we daarmee gaan doen!'. Het wordt nu voornamelijk ingezet in de onderbouw, maar de leerplusgelden zijn ook hard nodig voor de bovenbouw. Er zijn steeds meer leerlingen met problemen als ADHD en dyslexie. Deze leerlingen zijn moeilijk te plaatsten op de arbeidsmarkt. Nu is er soms subsidie om ze onder te brengen bij bedrijven, maar het blijft lastig. In de toekomst wordt leerplusgeld ingezet om de leerlingen beter te kunnen begeleiden bij hun loopbaan, zodat ze niet thuis komen te zitten!

